

**Úrad pre reguláciu elektronických komunikácií
a poštových služieb
Továrenska 7
828 55 Bratislava 24**

Vec: Priopomienky do verejnej konzultácie k možnosti obnovenia individuálnych práv na používanie frekvencií z frekvenčného úseku 900 MHz

Údaje o respondentovi:

Obchodné meno: SWAN, a.s.
Sídlo: Landererova 12, 811 09 Bratislava, Slovenská republika
IČO: 35 680 202

Kontaktná osoba: Ivan Leščák, vedúci odd. regulácie a bezpečnosti
e-mail: ivan.lescak@swan.sk

Spoločnosť SWAN, a. s. (ďalej len „**SWAN**“) predkladá Úradu pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb (ďalej len „**Úrad**“) svoje priopomienky k návrhom rozhodnutí o obnovení práv na používanie frekvencií z frekvenčného pásma 900 MHz nasledovne:

1. Spoločnosť SWAN, a.s. víta možnosť uskutočnenia multipásmového výberového konania na pridelenie frekvencií z frekvenčných pásiem 800 MHz, 900 MHz, 1500 MHz, 2100 MHz a 2600 MHz.
2. Upozorňujeme však na to, že zosúladenie doby platnosti individuálnych povolení na používanie frekvencií a navrhované obnovenie individuálnych práv nie je nevyhnutnou podmienkou pre uskutočnenie takého multipásmového výberového konania na pridelenie frekvencií. Úrad v súlade s § 42 ods. 3 zákona o elektronických komunikáciách (ďalej len „**ZEK**“) môže stanoviť dobu platnosti tak, aby „*zabezpečí regulačnú predvídateľnosť pre budúcich držiteľov individuálneho povolenia na používanie frekvencií najmenej na 20 rokov*“, teda je oprávnený stanoviť aj dlhšie obdobie napríklad s cieľom, aby ukončenie platnosti povolení pre jednotlivé pásma nastalo v rovnakú dobu, aj keď začiatok doby platnosti bude pre jednotlivé pásma rozdielny (tak aby nadväzoval na ukončenie platnosti súčasných povolení v jednotlivých pásmach). Teda nevidíme nevyhnutnosť vykonáť obnovenie individuálnych práv podľa predloženého návrhu.
3. Navrhovaný postup podľa nášho názoru obmedzuje vstup nového operátora na trh elektronických komunikačných služieb a má potenciál ohroziť hospodársku súťaž tým, že predlžuje stav, počas ktorého iní záujemcovia (okrem súčasných držiteľov) nemajú možnosť získať a používať frekvencie z pásma 900 MHz.
4. Úrad sice prejavil snahu mitigovať uvedený stav tým, že do návrhu individuálnych povolení vkladá povinnosť, aby „*držitelia individuálnych povolení predložili záväzok poskytnutia národného roamingu pre oprávneného*

záujemcu“, ale takto formulovaný záväzok považujeme za nedostatočný, neúčinný, prakticky nevymožiteľný, bez stanovenia parametrov prístupu, referenčnej ponuky, cien, adekvátnych sankcií a nápravných mechanizmov.

5. Úrad sa v konzultácii sám odvoláva na „krátke obdobie pridelovania frekvencií“, toto krátke obdobie však znemožňuje efektívne uplatnenie záväzku poskytnutia národného roamingu pre oprávneného záujemcu, keďže, ako aj ukazuje doterajšia prax, splnenie takéhoto záväzku môžu jeho účastníci oddaťovať a predĺžovať aj po dlhšie obdobie a mechanizmy riešenia sporov medzi podnikmi a iné formy konaní, sporov a iných právnych vztáhov môžu presiahnuť dokonca aj už uvedené obdobie pridelovania frekvencií. Teda uvedený záväzok je podľa názoru našej spoločnosti v praxi neúčinný a nevymožiteľný.

Národný roaming

6. Navrhovaný záväzok národného roamingu je v súčasnom návrhu ešte viac obmedzený, než záväzok pôvodne navrhovaný vo verejnej konzultácii k návrhu Výzvy na predloženie ponúk do výberového konania na vydanie individuálnych povolení na používanie frekvencií z frekvenčného pásma 900 MHz a 2100 MHz formou elektronickej aukcie zo dňa 28.06.2023 (ďalej len ako „VK 2023“), ktorý bol rozsiahlejší, ale napriek tomu obsahoval nedostatočne presné definovanie podmienok národného roamingu a záväzku velkoobchodnej ponuky, k čomu sa spoločnosť SWAN v uvedenej konzultácii vyjadrila.
7. Oproti návrhu z VK 2023, navrhovaný záväzok, okrem iného, vypúšťa povinnosť predložiť oprávnenému záujemcovi záväzný a úplný návrh zmluvy o národnom roamingu, takisto vypúšťa podrobnosti o stanovení ceny za poskytovanie národného roamingu, pričom zachováva nedostatky návrhu z VK 2023, ku ktorým sa spoločnosť SWAN už v minulosti vyjadrila, o.i.:

„Záväzok národného roamingu považujeme za nedostatočne špecifikovaný. Navrhujeme, aby Úrad upresnil, určil podmienky národného roamingu jednoznačnejšie a presnejšie, aby sa Úrad vysporiadal so všetkými vopred známymi otázkami týkajúcimi sa tohto záväzku, a to predovšetkým, odstránením nejednoznačných formulácií umožňujúcich službu odmietnuť alebo neposkytnúť, upresnením, že oprávnený záujemca môže požadovať o národný roaming ktoréhokoľvek operátora, aj viacerých z nich naraz. Nedostatočná špecifikácia podmienok môže byť zdrojom budúcich sporov, ktorých sme boli aj sme svedkami a účastníkmi. Úrad sa vo veci národného roamingu nemôže zbavovať vlastných rozhodovacích právomocí a musí aktívne vstupovať do procesu jeho poskytnutia, vrátane ukladania sankcií v prípade neposkytnutia ponuky alebo samotného národného roamingu. Vzhľadom na doterajšie skúsenosti tiež považujeme za potrebné, aby (...) ceny za poskytnutie prístupu boli jednoznačne stanovované samotným Úradom, pričom bude vopred stanovené kedy, na aké obdobie, z akých podkladov a na základe akého cenového modelu bude Úrad analyzovať trhové podmienky a stanovovať ceny za prístup, pričom tieto ceny musia byť stanovené včas, predvídateľne a nákladovo, v súlade s princípom zákazu stláčania marže.“

Uvedené požiadavky však neboli v predmetnej konzultácii zohľadené a neboli splnené ani v návrhu, ktorý je predmetom tejto konzultácie, naopak, podmienky záväzku národného roamingu sú ešte menej podrobne. Úrad ani nepripravil vlastnú referenčnú ponuku, ku ktorej uzavretiu by záujemcov o obnovu práv zaviazal.

8. Je potrebné konštatovať, že národný roaming nie je a nemôže byť dlhodobým riešením pre žiadnen podnik. Plnohodnotný podnik poskytujúci elektronické komunikačné služby a siete má záujem poskytovať služby na vlastnej sieti alebo sieti iného poskytovateľa tak, že so sieťou môže plnohodnotne nakladať, formovať ju, mať

priístup k technickej podstate a konfigurácií siete a využívať ju v čo najväčšom rozsahu v prospech svojich zákazníkov. Poskytovanie služieb na obmedzenom rozsahu frekvencií a nie na vlastnej sieti vedie k tomu, že zákazníci spoločnosti SWAN nemajú prístup k službám, v takom rozsahu a kvalite, aké poskytuje držiteľ pridelených frekvencií. Uvedené vedie k diskriminácii zákazníkov, ktorí by mali mať pri zachovaní kvality a rozsahu služieb zachovaný aj širší výber poskytovateľa daných služieb.

Sankcie a vymáhatel'nosť

9. Návrh individuálnych povolení na obnovenie práv vyplývajúcich z individuálnych povolení na používanie frekvencií z frekvenčného pásma 900 MHz neobsahuje sankcie, ktoré by Úrad uložil v prípade nesplnenia povinností jednotlivých poskytovateľov služieb, napr. odňatie licencie, finančný postih a pod.
10. V podmienkach stanovených Úradom v súvislosti s povinnosťami alebo obmedzeniami úspešného uchádzača absentujú sankcie alebo akékoľvek následky nesplnenia si takto stanovených povinností alebo obmedzení. ZEK sice stanovuje sankcie v § 124, avšak verejná konzultácia a jednotlivé navrhované rozhodnutia a z nich vyplývajúce záväzky sú autonómnym procesom, ktorého podmienky musia byť uvedené priamo v podmienkach jednotlivých rozhodnutí. Úrad možno bude postupovať podľa príslušných ustanovení ZEK, avšak ide iba o hypotetickú domnienku, pretože tieto informácie v podmienkach obnovenia individuálnych práv na používanie predmetných frekvencií absentujú. Aj z doterajšej súdnej praxe vyplýva, že záväzky súvisiace s individuálnymi povoleniami vymáha a sankcie za ne sú plne v kompetencii Úradu.
11. Aktuálne nedokážeme zhodnotiť, nakol'ko oprávneného záujemcu napríklad poškodí neplnenie si povinností podnikom, ktorému budú práva obnovené voči nemu, či už vo vzťahu k povinnosti týkajúcej sa národného roamingu, GSM siete, veľkoobchodnej ponuky, povinnosti splnenia rozvojových kritérií alebo povinnosti platby. Minulé výberové konania neobsahovali žiadne sankcie za neplnenie si povinností, čo viedlo k nesplneniu si povinností niektorými operátormi bez akéhokoľvek postihu (nesplnenie si povinnosti ponúknutú národný roaming), dokonca Úrad nezahájil konzultácie, konania, neuložil pokutu ani nevyjadril znepokojenie nad situáciou. Navrhujeme vyvarovať sa súdnych sporov, ktoré by v takomto prípade rovnako aj po takto nastavených podmienkach výberového konania nasledovali.

Obnova práv vyplývajúcich z individuálnych povolení na používanie frekvencií z frekvenčného pásma 900 MHz

12. Vzhľadom na uvedené, spoločnosť SWAN **vyjadruje nesúhlas s navrhovanou obnovou práv vyplývajúcich z individuálnych povolení na používanie frekvencií z frekvenčného pásma 900 MHz**, predovšetkým z dôvodu nejednoznačnosti a absencie bližších podmienok národného roamingu a praktickej nevymožiteľnosti prístupu k národnému roamingu podľa navrhovaného záväzku.
13. Po zvážení všetkých možností však uvádzame, že si **obnovenie práv vyplývajúcich z individuálnych povolení na používanie frekvencií z frekvenčného pásma 900 MHz predstavujeme ako realizovateľné za predpokladu, že spoločnosť SWAN bude mať vopred, teda v čase obnovy práv vyplývajúcich z individuálnych povolení na používanie frekvencií z frekvenčného pásma 900 MHz právnu istotu vo forme už uzatvorenej a platnej zmluvy zabezpečujúcej národný roaming na obdobie obnovenia frekvencií vrátane primeranej doby na migráciu do vlastnej siete po ukončení**

tohto obdobia, pričom takáto zmluva nebude počas tohto obdobia jednostranne zrušiteľná zo strany poskytujúceho subjektu, teda subjekt by prijal záväzok nezrušiť už poskytnutý prístup.

14. Už existujúca zmluva by pre spoločnosť SWAN bola právnou istotou, že po dobu trvania obnovy práv v predmetnom pásme a obdobia potrebného na migráciu siete bude mať k dispozícii funkčný národný roaming za podmienok, ktoré sama ako účastník zmluvného vzťahu schválila, a bude mať možnosť uchádzať sa o frekvencie v predmetnom pásme na ďalšie obdobie a v prípade úspechu vo výberovom konaní následne vykonať migráciu účastníkov do vlastnej siete v tomto pásme.
15. V zmysle § 48 ZEK Úrad na základe žiadosti držiteľa individuálneho povolenia na používanie frekvencií alebo z vlastnej iniciatívy rozhodne o obnovení individuálnych práv na využívanie harmonizovaného frekvenčného spektra pred uplynutím doby platnosti takéhoto individuálneho povolenia. Úrad pri rozhodovaní o obnove takýchto práv prihliada okrem iného princípy a ciele, najmä na princípy efektívnosti, objektívnosti, transparentnosti, nediskriminácie, primeranosti a odôvodnenosti. Úrad je povinný pri svojej činnosti podporovať harmonizáciu využívania frekvenčného spektra na poskytovanie sietí a služieb na území Európskej únie a zabezpečovať jeho efektívne a účinné využívanie, pričom dbá na dosiahnutie výhod pre koncových užívateľov prostredníctvom podpory hospodárskej súťaže, úspor z rozsahu, interoperability sietí a služieb.
16. Dôležitými cieľmi, ktorými sa Úrad pri rozhodovaní o obnove práv riadi sú (i) podpora zdieľaného využívania frekvenčného spektra a (ii) uplatňovanie transparentných pravidiel pre vydávanie povolení na používanie frekvencií, zmenu, predĺžovanie platnosti a zrušenie týchto povolení, ako aj pravidiel prevodu práv vyplývajúcich z pridelenia frekvencií.
17. Spoločnosť SWAN nepovažuje podmienky stanovené v návrhu na obnovu individuálnych práv na používanie frekvencií z frekvenčného úseku 900 MHz za súladné s výšie uvedenými princípmi a navrhuje Úradu ich prepracovanie a dôkladné odôvodnenie, nakoľko Úrad vo verejnej konzultácii svoje návrhy neodôvodňuje alebo ich odôvodňuje len zákonnými ustanoveniami, čo vedie k nejednoznačnosti a nutnosti ich pripomienkovania jednotlivými podnikmi. Spoločnosť SWAN víta, že Úrad aktívne pristupuje k riešeniu situácie týkajúcej sa obnovy predmetných práv, avšak je nutné vyvarovať sa predchádzajúcich skúseností a následkov nesprávnych rozhodnutí a riešení.

Obsah tohto dokumentu neoznačujeme ako obchodné tajomstvo spoločnosti SWAN.

S pozdravom

V Bratislave, 2. 9. 2024